

Școala conectată la comunitate – beneficii și oportunități

Școli comunitare: Comunități de învățare

prof. Komives Șoimița Mirela,
Director,
Școala Gimnazială „Nicolae Titulescu” Cluj-Napoca

De ce școală conectată la comunitate?

Oriunde în lume, școlile devin excelente și eficiente, atunci când nu sunt “împrejmuite de ziduri”. Acest lucru înseamnă că școala, cu sprijinul comunității, oferă servicii și oportunități de învățare valoroase, cu sens. Înseamnă, de asemenea, că părinții sunt implicați activ și că liderii școlii au o viziune bazată pe valorile inerente respectării drepturilor omului, viziune pe care o comunică larg, câștigând de partea școlii inimi și minți și încurajând inovarea și leadership-ul în toată școala.

Școlile care încorporează toate aceste caracteristici pot fi numite școli comunitare, școli ale comunității.

Începând cu anul 2016, la invitația adresată de Fundația Noi Orizonturi, Școala Gimnazială „Nicolae Titulescu” Cluj-Napoca și-a prezentat oficial interesul de a deveni școală comunitară. Decizia de a participa la acest “proiect” a fost o continuare firească în viața școlii, a dezvoltării ei armonioase și s-a luat în urma chestionării elevilor și a părinților acestora. Oportunitatea dezvoltării pe această direcție a fost înțeleasă și agreată de către Consiliul de Administrație al școlii.

De ce colaborarea cu Fundația Noi Orizonturi?

Deoarece Fundația Noi Orizonturi, ne-a dat încredere în forțele proprii, ne-a permis să ne descoperim noi modalități de dezvoltare și aspecte de care poate nu am fost conștienți că le-am putea dezvolta, ne-a ajutat să ne clarificăm modul în care putem identifica unele probleme reale înregistrate în școală, prin facilitatorul care ne-a fost alături pas cu pas și nu în ultimul rând, ne-a oferit și un suport financiar motivant.

De la ce am pornit?

Am analizat multe din acțiunile de până atunci, din viața școlii și am înțeles că prin modul nostru de dezvoltare am pornit pe un drum specific școlilor comunitare. Ne-am ghidat după standardele internaționale de calitate pentru școlile conectate la comunitate și anume:

- Leadership
- Dezvoltare comunitară
- Cultura școlii

- Învățare pe tot parcursul vieții
- Parteneriate
- Incluziune socială
- Implicarea părinților
- Servicii
- Voluntariat
- Învățare relevantă

Aceste standardele au fost elaborate și testate de către Echipa Internațională pentru Standarde de Calitate, cu sprijinul Centrului Internațional de Excelență pentru Școli Comunitare. Standardele reflectă valori adânc înrădăcinate în drepturile omului. Ele încurajează o abordare democratică a predării, învățării și a implicării părinților și a comunității mai largi, oferind tuturor părților interesate ocazii de a contribui la viața școlii. Standardele transmit mesajul aprecierii diversității, privind-o ca pe o oportunitate de a ajuta elevii să se pregătească mai bine pentru locuri de muncă globale și spații sociale unde din ce în ce mai mulți cetățeni sunt mobili și conectați. Ele încurajează profesorii să ofere activități de învățare care au relevanță pentru elevi și care îi pregătesc pentru a-și asuma un rol activ în comunitatea locală și în comunitatea globală.

Care este scopul proiectului Școli comunitare: Comunități de învățare?

Dezvoltarea Școlii Gimnaziale „Nicolae Titulescu” Cluj-Napoca, ca școală comunitară, în care copiii să își poată realiza pe deplin potențialul, prin mai buna conectare a instituției școlii la comunitatea pe care o deservește. Am decis să utilizăm permanent oportunitatea pe care o avem, de a fi o școală multiculturală, cu elevi români și elevi maghiari și să transformăm oportunitatea în realitate - *școală conectată permanent la comunitate*. În acest scop ne-am propus să ne asumăm și să implementăm standardele europene specifice școlilor comunitare.

Ce etape am parcurs până în prezent?

- În anul școlar 2016- 2017, am început colaborarea cu Fundația Noi Orizonturi și am propus pentru școală, proiectul *“DIVERSITATE în comUNITATE”*, prin care ne doream să implementăm și să dezvoltăm în școală standardul european de calitate *Cultura școlii*: *“Școala comunitară este deschisă și receptivă la schimbare. Principiile democratice se aplică în toate sferile de activitate ale școlii. Personalul școlii ascultă copiii, părinții, partenerii și comunitatea, adaptându-și practicile în mod adecvat. Cultura școlii încurajează creativitatea, inițiativa și participarea și acest climat se extinde asupra managementului mediului de învățare. În acest mod, comunitatea și părinții au încredere în școală și elevii dobândesc și folosesc abilități transferabile.”*
- În anul școlar 2017-2018 – am dezvoltat în continuare proiectul *“DIVERSITATE în comUNITATE”*.

Ne-am propus în acel an **4 obiective**:

O₁ – *Implementarea la nivelul școlii a standardului european "Cultura școlii". Dezvoltarea Școlii Gimnaziale „Nicolae Titulescu” ca școală deschisă comunității în care copiii să își poată realiza pe deplin potențialul, printr-o evoluție armonioasă în funcție de propriile interese.*

O₂ – *Creșterea rolului părinților și implicarea lor alături de profesori și elevi în organizarea și derularea de proiecte și activități specifice*

O₃ - *Identificarea valorilor personale, armonizarea acestora cu valorile școlii, promovarea valorilor școlii în comunitatea locală.*

O₄ - *Creșterea nivelului de interacțiune și intercunoaștere dintre elevi, precum și părinții acestora, cunoașterea și acceptarea reciprocă în sprijinul unei educații multiculturale.*

Ne-am propus câte **3-4 activități/obiectiv**, de tipul:

Formarea grupului nucleu de profesori; Realizarea și aplicarea unor instrumente specifice învățării vizibile; Formarea unui grup nucleu al părinților; Activități de identificare a valorilor personale (elevi, părinți, profesori); Activități de voluntariat (părinții, elevii și profesorii) pentru *amenajarea curții școlii*; Ateliere de creație (cu invitați speciali din comunitate) și Târguri școlare: Târgul de Toamnă, Târgul de Crăciun, Târgul de Carte, Târgul Uniformelor, Obiectelor pierdute, Târgul de Științe; Organizarea unor zile de celebrat activități comune pentru școala conectată la comunitate.

Iar **indicatorii vizați** au fost:

- Încurajăm elevii să țintească sus în cariera lor;
- Încorporăm feed-back constructiv;
- Echilibrăm corect regimul de recompense și pedepse.
- Mediu de învățare primitor;
- Celebrăm succesul;

Ce rezultate am obținut?

- 20 de cadre didactice cuprinse în grupul nucleu au beneficiat de formare pe tema: principiile învățării vizibile;
- Un set de instrumente de lucru elaborate în cadrul orelor de curs, bazate pe principiile învățării vizibile adaptate particularităților de vârstă ale elevilor, pentru ciclul primar și ciclul gimnazial;

- Pentru un număr de 350 de elevi s-au aplicat chestionare pe tematica învățării vizibile, în vederea creșterii dragostei de a învăța, îmbunătățirea respectului de sine, considerația pentru celălalt și motivația pentru a avea rezultate mai bune la învățătură;
- 90 de părinți, câte trei din fiecare clasă, cuprinși în grupul nucleu, care au beneficiat de activități specifice de formare, în ciclul de activități Școala Părinților.
- S-au identificat valorile personale și s-a conștientizat necesitatea armonizării acestora cu valorile instituționale. Reevaluarea misiunii și viziunii școlii.
- S-au identificat servicii de parenting adaptate noii generații de părinți (formări, ateliere, întâlniri cu psihologi, alți oameni resursă) și oameni resursă pentru realizarea lor.
- Realizarea de noi parteneriate educaționale de colaborare;
- Au existat multe activități comune de celebrarea: târguri caritabile, competiții, în vederea creșterii gradul de empatie, respect, încredere reciprocă, toleranță, dezvoltarea unui stil de comunicare eficient prin eliminarea stereotipurilor și prejudecăților existente în rândul unor elevi, sau părinți sau profesori;
- Peste 20 de activități de voluntariat realizate la nivelul școlii, de către profesori, elevi și părinți în special în timpul programului național „Școala Altfel”;

Astfel am reușit să răspundem mai mult intereselor și preocupărilor elevilor, să atragem mai mulți părinți, să facem ca școala noastră să fie mai vizibilă în comunitatea locală, să punem în valoare talentele și aptitudinile copiilor în diferite domenii, să diversificăm activitățile, să stimulăm creativitatea astfel încât să-i determinăm pe copii, să vină cu mare drag la școală.

Ce am învățat din experiența implementării proiectului?

Implementarea proiectului DIVERSITATE în comUNITATE ne-a ajutat, să creștem vizibilitatea școlii în comunitate, prin dezvoltarea de noi abilități și atitudini ale cadrelor didactice, părinților și reprezentanților comunității locale.

Împreună, am învățat, să ne cunoaștem mai bine, să ne valorizăm mai mult potențialul de care dispunem, să sprijinim permanent dezvoltarea școlii în comunitate prin intermediul altor proiecte și acțiuni desfășurate. Am învățat să aplicăm în practică Standardele Școlii comunitare, să implicăm părinții și alți factori de interes din comunitate, la strategia de dezvoltare a școlii.

Astfel școala noastră a propus Primăriei municipiului Cluj-Napoca, un proiect de dezvoltare, în cadrul primului proces de bugetare participativă de la nivelul municipiului Cluj-Napoca, Școala Gimnazială Nicolae Titulescu – Complex educațional, proiect care prin sprijinul profesorilor, părinților și comunității locale a ajuns prin numărul de voturi,

primul proiect la nivelul municipiului Cluj din 126 de proiecte eligibile, fiind declarat câștigător la categoria proiecte de infrastructură educațională.

Cum ne propunem să continuăm implementarea strategiei de dezvoltare a școlii ca școală comunitară după finalizarea proiectului?

- Să folosim și pentru viitor, Standardele Școlii comunitare, ca instrument de autoevaluare. Pentru anul școlar 2018-2019, ne-am propus să implementăm în școală standardul european *Învățare relevantă*: “O școală comunitară creează oportunități pentru utilizarea atât a demersurilor specifice educației formale, cât și a celor non-formale. Abordarea curriculumului este de natură să încurajeze învățarea activă, integratoare, relevantă și reflexivă. Părinții, comunitatea mai largă și elevii trebuie să înțeleagă relevanța învățării și în măsura în care politicile naționale o permit, trebuie să poată coopera cu școala pentru a exploata oportunități multiple de învățare relevantă.,, *În acest sens* am propus un nou proiect, cu sprijinul FNO, “*CLAR și PERTINENT în comUNITATE*”. Acest proiect este focusat pe profesori, pentru care, după o analiză individuală și colectivă, ne-am propus un plan specific de dezvoltare profesională, ținut pe nevoile școlii și ale dascălilor ei.

În loc de încheiere

O școală conectată la comunitatea pe care o deservește, este atentă la nevoile imediate și viitoare ale elevilor, cadrelor didactice, părinților, comunității.

Fiind o școală multiculturală avem convingerea că am reușit să consolidăm și mai mult prietenia, dialogul, colaborarea și cooperarea între elevi, cadrele didactice, părinți și membrii comunității locale. În calitate de școală comunitară suntem conectați și vom rămâne conectați la comunitatea pe care o deservim contribuind în permanență la consolidarea sentimentului de apartenență și identitate la familia școlii noastre.